

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI, GAZDÁSZATI, IPARI, KERESKEDELMI ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSMEGYE ÉS A MEGYEI TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN:	Előfizetési feltételek.	Hirdetések.
<p>hetenként egyszer, vasárnap.</p> <p>Egyes számok 20 krajczárjával kaphatók könyvkereskedésekben.</p> <p>A kéziratok a szerkesztőséghez, pénzek s reklamációk a kiadó-hivatalhoz utasítandók.</p> <p>Kéziratok vissza nem adtnak.</p>	<p>Vidéken és Léván házhoz küldve:</p> <p>Egy évre 5 frt. kr.</p> <p>Hat hónapra 2 frt. 50 kr.</p> <p>Előfizetési pénzek postautalványnyal is küldhetők.</p>	<p>Hivatalos hirdetések díja a bélyeg-illetékkel együtt: 1—100 szög 1 frt 30 kr., a 100-on fölül minden szó 1 krajczár számítatik. E hirdetések után járó díj előlegesen küldendő be.</p> <p>Magán hirdetések: négy hasábos petit sor egyszeri közlésért 7 kr., kétszeriért 6 kr., többszoriért 5 kr. — Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.</p> <p>A nyiltterben: minden három hasábos garnond sor díja 20 kr.</p>

Előfizetési fölhívás

a

BARS

1884-ik évi, IV-ik évfolyamára.

Jelen számunkkal befejezvé a folyó évre pályafutásunkat, ezennel előfizetést nyitunk a küszöbön álló IV-ik évfolyamra.

Eddig követett irányunk és működésünk legyen biztosíték a jövőben is. Ez alapon ajánljuk lapunkat a nagyközönség jóakarataiba.

Előfizetési feltételek:

Egész-évre 5 frt. — —
Félévre 2 frt. 50 kr.

Az év végén.

Itt a számadás ideje. Vessünk pár pillanatot tetteinkre s vonjuk le azokból a következtetést.

Egy évvel ismét öregebbek lettünk! Vajjon megtettük-e az évben kötelességünket, pirulás nélkül megállhatunk-e az utókor ítélőszéke előtt?

Konstatálnunk kell, hogy megyénkben — úgy a közélet terén, mint szűkebb körben munkálkodó egyesületeink kebelében — hatalmas tetterő buzog s úgy kulturális, mint nemzetiségi érdekekben egy-egy vonás ékesen tanuskodik erőnk s képességeink mellett: mégis éreznünk kell, hogy némely, részint a jóakarát, részint a közszükség hozzájárulásával megkezdett munkálat (vasut-, gymnázium-ügy) tovább-vitelénél a parciális érdekek s a személyes indokok lejtőjén veszteglünk.

Pedig a kultura hatalmas tényezőinek megteremtése tesz bennünket képessé: elődeink által szerzett dicsőségekben, a kor követelményeinek megfelelőleg, utódainkra átruházni. — Ezt az utókor tőlünk joggal követelheti.

Barsvármegye magasztos hivatása lebegjen szemünk előtt! Kerüljünk minden féltékenykedést, hogy megyénk dicsőségére irányzott tetteink tükrét a visszavonás, egyenletlenség el ne homályosítsa.

Mellőzzük a kicsinyes pártérdekeket, küzdjünk nyílt sisakkal s döntő érvekkel; ne tekintjük, hogy kitől jó az eszme, hanem ítéljük nyíltan a tett fölött.

Igy volt ez hajdan megyénk dicső korszakában, így kell ennek lenni a jövőben is!

Mi egész erőnkkel küzdünk, hogy a fölbujzó egyenletlenség magvát kiirtsuk s az egyetértésre törekvő intelligenciát erőnkhez mértén összetartsuk.

Lapunk, miként eddig, úgy ezentul is nyitva áll a társadalom javát célzó, komoly törekvésnek.

Egyedüli célunk: küzdeni Barsvármegye jólétéért; rámutatni azon eszközök- és módokra, melyek morális alapon megteremtik a magyar kulturát társadalmunkban, és szép jövőre hivatott megyénkben a földművelés, ipar és kereskedelem fejlesztése által a jólétet, megelégedést biztosítják.

Három évi pályafutásunkban bírja olvasóközönségünk szellemi életrevalóságunk próbakövet. Erőnk nem lankadt, munkatársaink száma

folyton szaporodik s ezekkel vállvetve igyekszünk megfelelni a várakozásnak.

Mindezek után bizalommal nézünk a jövő elé, erős hittel s meggyőződéssel aziránt, hogy évenkénti lankadatlan s minden mellékérdek nélküli munkálkodásunk által sikerül nekünk is egy-egy követ vinnünk a közjólét épületéhez. Az emberi célok elérése folytonos munkát, folytonos küzdelmet igényel. És mi küzdünk e megye céljai érdekében a jövőben is fáradhatatlanul.

Teljes bizalommal fordulunk t. olvasó-közönségünkhöz is: ítéljen afölött, megfelelt-e szerény lapunk föladatának?

A háromév letelte után, mi részünkről örömmel konstatáljuk, hogy megyénkben van oly erő, mely megköveteli a maga organumát, oly erő, mely a komoly munkát méltányolni és az érdekeit képviselő lapot támogatni és föntartani is tudja.

Egy társalgási téma a terített asztal mellett.

(Folyt. és vége.)

Tagadhatatlan, hogy az egészséges ember silány koszt is eltengődhetik évekig, sőt a neológ-vegetariánizmus mellett még a kello munkaerőt sem veszti el. Biztos érvül lehet itt fölhozni az alsobb néposztály életmódját, melyben a húst számtalan szegényembernek egy évben alig egy-kétszer, csak sátoros ünnepeken van alkalma élvezni, és mindennek dacára a létérti küzdelemben részt bir venni munkaerejével. — Azonban azt épen nem állíthatók, hogy ezen emberek meggyőződésből nem eszik meg a húst s hogy tengődő életmódjukat többre becsülnék a disznótoros és mézszárszékes étkezésnél. Ők nem, szegények — ők szívesen nekiesnek a peccenyének, mihelyt szerethetik; bizonyosságul szolgálnak erre a nagyobb ünnepek, mely alkalmakra már előre fenik a fogukat s a kést, hogy a silány életmódot hússal váltsák föl, és föl is váltják, bár ha utósó garasukat kell is amiatt kiadniok s az ünnepet hetekig megköpölniök.

Csodálatos tehát, hogy akik — ugyszólván — a mostoha sors által mintegy kényszerítve vannak, épen azok idegenkednek a vegetariánus élettől; míg ellenben a legvalódiobb vegetariánusok épen azon osztályból kerülnek ki az intelligenciának, kiknek a sors kedvezéséből „nem esett porba a peccenyük.” Ugylát-szik, hogy e különös jelenség okát a folyton fejlődő kultura azon félszükségeiben találjuk, melyek a műveltség s az azzal járó finomság fogalmát egész a pedánságig akarják megtestestíteni s ezáltal paradoxonná teszik magát a műveltséget.

Figyeljük meg hát az eszme szépsége mellett azt is, mit mond az élettan a hus- és nem hus-eledelekről, s ezekből fejtsük meg: jogosult-e a vegetariánusok iránya, mit erőnk-erejével átalánosítani akarnak?

A kérdésre röviden megkapjuk a választ, de előbb még arra kell fölhívni: hogy voltaképen miért is kell nekünk táplálkoznunk? Miért, azért, hogy éljünk. Az életnek pedig föjelenségeit képezi: a lélegzés és mozgás; e két funkcióban pontosul össze az ember és állat élete, ugyanarra, hogy a többi életműködés csak mellé- vagy alárendelt tényezője a lélegzésnek és mozgásnak. Az éltető tápanyagok is hát a lélegzést, vagy a mozgást előmozdító csoportokra oszthatók.

Magára, a lélegzés eszközlésére oly tápanyagok is elegendők, melyekből hiányzik a légeny (nitrogen)-tartalom, mint pl. a rizs, cukorfélék s a burgonya; mert e tápanyagok az emberi testben a kályha szerepét viszik s az általuk ugyszólván befűtött test — a szó szoros értelmében égni és élegülni (oxidálódni) kezd; nevezetesen: a cukor a test belsejében fölbomlik: 1.) szénsavra, mely ellilán a kilehelés által, 2.) alkoholra, mely a testi szervezetben szétbomlik. A légeny nélküli tápszerek tehát képesek az élet egyik működését: a lélegzést eszközlöni és föntartani. — Igenám, de az élő embernek nemcsak lélegzenie, de mozognia is kell, mozgás pedig nem származhatik a légenytelen tápanyagokból, Honnan vegyük hát az indító erőt a mozgáshoz, melyre minden ember — s honét a szüntén mozgásból álló munkához, melyre a legtöbb

ember utalva van!? A mozgás eszközlésére már nem elég a krumpli!, mozgó erőt a testben csakis a légeny (oxigen)- és fehérnye (protein)- tartalmú tápszerek idézhetnek elő, mint pl. a hus, tej, vaj, tojas, zsír.

Ha a test nem táplálatik a mozgás szervezetehez okvetlen szükséges tápszerekkel, akkor a testi mozgás meglazul, kimerül, az egyén erejéből veszíteni és sorvadni kezd, amint azt a nyomorban élő és pusztá kenyerre kárhoztatott embereknel tapasztalni elég alkalom nyilik. Innen van, hogy a szegény néposztály természetadta ösztönből (s nem am vallásos pietasból) ragadja meg az ünnepek alkalmát a husevésre, sőt ha máskép nem teheti, lopással is megszerzi azt, mert a gyomor parancsa kényszeríti rá.

Aligha van hát valami turpisságnak hijával az orthodox-vegetariánusok életmódja. Tartok tőle, hogy ezek az urak olyanformán tesznek a hússal, mint a törökök, kiknek bár tiltott dolog a bor- és sörivás, de e tilalmat oly módon vélik kijátszhatni, hogy asztalaikra vizes poharak vannak helyezve, de az asztal alól borral, vagy sörrel töltött edények kandikálnak elő.

Mert hiszen többen megkísértették már az intelligens osztályuk közül belépni a vegetariánusok szeptájába, de csakhamar visszatértek onét a régi konyhához. Nekem volt alkalmam közelebbi ismeretségben lenni egy igen előkelő magyar család fiatal tagjával, ki, mint bécsi joghallgató, beletévedett az ottani nagyszámú vegetariánus társulatba, tagja lett a szeptának és egész orthodox recepze szerenti életmódot folytatt, — de csak egy évig, tovább nem állotta ki. Az én fiatal barátom, ki azelőtt deli és erős testalkatu, villogó szemű, vérmes, tüzes és izgékony természetű volt: most az új koszt miatt barga, uva, csöndes és szobai tudóshoz hasonló, foatolgató modorúvá vált, a szelles könnyelműség tehát átváltozott benne komolysággá s e tekintetben hasznára volt a kísérlet, sőt a tüzes véralakból eredő arczperzsenéseket is eltüntette a vegetálás; ámde testében egészen megtörött s elerőtlenedett, szemei fénytelenekké s beesetteké váltak, az egykori daliás alak szép idomzata vászserfűvé soványodott, a délezeg lépésű lábszarak inai megroggytak s öreges tempóval mozogtak járasközben, még bensejében is szomorú állapot állott be: az ifjúból kiveszni lát-szott a becsvágy, mely egy év előtt még nagyratörő eszmékkel izgatta barátomat. E szomorú jelenségek után kénytelen volt a fiatal ember visszatérni az el-hagyott étkezési rendszerhez, melyben szemlátomást javulni kezdett testileg és lelkileg. Helyre is állt egészen, s ma nincs oly erős argumentum, mely őt a vegetálásához visszacsalni képes volna.

A vegetálás nem is való másnak, mint rajongó érzélgőknek és kísérletező tudósnak, mint pl. dr. Tanner, — a híressé vált amerikai koplaló, vagy dr. Jäger, a híres német professzor, ki „szaglasi theoria“-jának kudarcza után most „a gyapju-elmélet“-tel vonja magára a figyelmet, azt állítván, hogy a legvéznabb ember is Herkulussé lehet: ha minden ruháneműt gyapjuból készítve visel — s ha emellett vegetariánus életmódot folytat.

És ugyancsak korteskednek is e rajongva koplaló szepták, hogy a vegetariánizmusnak minél több proselytákat toborzzanak. Legközelebb Amerikából egy 70 éves aggastyán, mr. Jonathan Evard Clairs — érkezett Párisba: terjeszteni a húst-nemevők tanát. A galamb-ész férfi — mint mondják — mindenkinek, ki csak akarja, készséggel elbeszéli, hogy mily különös módon lett öbelöle vegetariánus. Azt mondja, hogy egy súlyos betegsége alatt megjelent előtte Pythagoras szelleme, mely erőlyesen ráparancsolt a mi öregünkre, hogy küzdjön a hus élvezete ellen, mert „mindazok, kik húst esznek, a tulvilágon találkozni fognak a megevett állatok szellemével és ezek részéről örökös üldöztetésnek lesznek kitéve.” A növényevő öreg apostol tehát — hogy híveket gyűjtjön: eleinte saját költségén ingyen élelmezéssel édesgette az embereket; és most már 3000 tanítványa van, kik lelkesedéssel terjesztik mesterük tanítását. Az öreg Clair Párisban alkalmas újdonság gyanánt szolgál, mert az eszméről fölolvasásokat, vegetariánus lakomákat tart és tömérdek röpiratot osztogat szét.

Nem is csodálhatjuk eléggé, hogy fajára büszke nemzetünkben, — épen a főváros kebelében tudott egy magyar egyesület létrejöni: oly cézből, mely, mig egyrésztől kivihetetlen, tehát nevezéses, addig másrésztől gátat volna vetendő nemzetünk annyira kívánatos szaporodásának s mint ilyen tehát nem is hazafias

törekvés volna; pedig magyar embernél első — a haza, melynek megvédésére kellő erőt csak a husélvzet minél nagyobb quantuma ad.

Egyébként fölemlitem, hogy a budapesti „első magyar vegetáriánus egyesület”-nek eddigelé 56 rendes tagja van az intelligens osztályból, s ezek között 14 nő is szerepel. Az egyesület alapszabályai nemcsak a húst és az abból készített éledeleket, hanem még a dohányzást, borivást, a kávé- és théa-élvezetét is kiküszöbölik. Ugyanezen egyesület azt is elhatározta, hogy az ő életmódjuk megfigyelésére föl fogja hívni a kormányt, hogy az — az állam kegyerén élő katonáknak is vegetáló kosztot adasson. Kérdés, vajon a vegetáriánus menázstól nem fog-e csütörtököt mondani katonáink fegyverre!, ha esetleg a kormány szűk erszénye is indokul szolgálna a kosztleszállításra?!

Nemde t. olvasóim, önök velem együtt megmaradnak az ősi konyha híveinek?

Bármit beszéljenek is a rajongó vegetáriánusok a növényevés mellett s a husavés ellen: azért mégsem fogják megdönthetni a régi közmondás igazságát, hogy: „husból lesz a hus, borból lesz a vér”; használja hát ezeket mindenki illő mértékben, ha tehetségében és módjában áll. És ha a vegetáriánus argumentumokat röviden akarjuk megegyezni, erre nézve ajánlom egy elmés tudósnak a feleletét, ki egy nála alkalmatlankodott fanatikus vegetáriánusnak így válaszolt: „Tudja mit, az ur? meg kell enniük a húst: mert, vagy mi esszük meg az állatokat, vagy ők esznek meg minket?”

S valóban a jelen ünnepek alatt, a husban éppen nem szűkölködő asztalnál „kézzelfoghatólag” győződhetek meg a t. olvasók azon nagy különbségről, mely a növényevés fölött annyi sok és jó előnyben minteti ki a husevést.

S vajjon: mit is érne a „jóbor és jó egészség” — huseledel nélkül! — Mindenikből minél-többet adjon isten mindnyájunknak a közelgő újévben!

Zobor.

Visszhang egy megyei vezércikkre.

A Bars megyei Hírlap legutolsó számának vezércikkirója: a neki „oly hírhedt egy szavazatot, az armányt, és a kapkodásnak minősített közigazgatási bizottság kiegészítését” oly kevés komolysággal, még kevesebb avatottsággal s legkevesebb előrelátással rakta egymásmellé, hogy a higgadt olvasó azonnal fölismeri cikkirőnek sokoldalú elfoglaltságát, valamint azon sajnós körülményt: hogy ezen szép hangzású megyei lapunknak szerkesztésében hiányzik az elfogulatlan és a szilárd irányzat... s hogy annak célja: nem az egyetértés s ez alapon fejlődhető közjónak előmozdítása, hanem a személyes szimpátiáknak osztogatása, mely önteltségében hajlong ott, hol erre szükség nincsen, és sőt ott, hol azt saját igazságérzete sem helyeselheti!

A karácsonyi ünnepek időt engedtek arra: hogy kissé vissza gondoljak megyei életünk tíz évi ciklusára... s kutassam a lefolyt érdekesebb mozzanatokat,

melyeknél a cikkirő képzeletében megszülemlett ármány intőzójének szerep juthatott.

Ugy emlékszem: hogy lehetett armány 1874—5-ik évben, midőn megyénk akkori kedves főispánját — önhibáján kívül — elvesztettük, s midőn a megüresedett állás elnyeréséért éppen a közreműködő tényezők saját érdekükben versenyre keltek!, akkor csakugyan volt futkosás, titkolódzás, díszekvés, ígéretés sat., de nem itt a megyében, hanem ott, hol a főispáni állásra szert tenni lehet.

Emlékezem arra is: midőn 1874—75-ik évben a főispáni aspiránsok mellözésével kinevezett, közszeregetű főispánunk ellenében megindult az armány s egy küldöttség menesztetett a kinevezetthez, — hogy mi ezülből?: azt cikkirő ur kitalálja! — De mutatkozott azon időben az armánynak különféle neme egy a székfoglalásnál, mint a fogadtatásnál, melyet azonban a nagyközönség imponzáns „burrah“-ja elnémított.

1877—78-ik évben, az alispáni választásnál is lehetett armány készülöben; — és miért? Csak azért: mert a nagyközönség jelöltjének nem volt más koronája, mint a díszesség és a polgári erények koronája!

Vagy talán azt tartja cikkirő ur armánynak: hogy a most már cikkirő által is megénekelt közszeregetű főispánunknak első föllépésétől kezdve voltak és vannak nyilt-sisaku, kipróbált régi barátai — s nemcsak unjonczai?!

Vagy talán: az 1875—77 —, az 1878—80 —, az 1881—83. években az aranyosmaróthi választó kerületben megejtett képviselő-választások eredményét is armánynak tekinti?!

Vagy armány volt az is: hogy 1880-ik évben bekövetkezett időközben alispáni választásnál nagy tényezők által jelöltségre fölhívott egyén szerény visszavonultságban maradt és az egy szavatra tért nyitott?!

Vagy armány volt-e az: hogy a legutóbbi tisztújítást megelőzőleg — a sokaknak örömeire megindult éles mozgalmak kitörése megakadályoztatott, s az itt-ott in partibus készülödé izgatottságnak indoka elvétevé, ezáltal a közkiváncsolom kielégítetett?!

Bizony-bizony elmélkedhet cikkirő ur afölött: hogy mikor? és kik armánykodtak?, ha csakugyan ezen béke-bontó rögeszméjének gazdát találni akar; mert én egy tudom: hogy, ha azon tényezők, — kiknek sorába cikkirő ur nem tartozik s kikkel kibékülni nem tud, — akár a képviselői, akár a tisztújítási zászlókat nem a megye békéjének, mint az egyedüli ezél- és kötelességnek érdekében lobogatták volna... vagy — ha azon tényezők cikkirő ur vérmérsékletével bírnának s a jövőre nézve másként határozóznának: bizony aligha lett volna alkalma cikkirő urnak oly dísz-szolozmákat énekelni, s a közigazgatási bizottság tagjainak megválasztása alkalmából cikkirő ur szerént elhalaványult napsugár: könnyen a leáldozó és a buszusugár is lehetne.

Svaviter in verbis, fortiter in re!

— r — s —

Különfélék.

Fölhívás. Jelen számunkkal befejeztük lapunk 1883-ik évi III. évfolyamát. Midőn erre tisztelettel figyelmeztetjük olvasóinkat, egyúttal kérjük, hogy lapunknak az 1884-ik évre leendő megrendelése — és az előfizetések megújítása iránt mielőbb intézkedni sziveskedjenek: nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek föl.

— Az újév alkalmával meleg köszönetünket nyilvánítjuk lapunk barátainak, nevezetesen fáradhatlan buzgalmu munkatársainknak és összes előfizetőinknek; s kívánjuk, hogy derüljön rájuk az újév boldogan!

— Megdöbbenő eset híre hozták a lapok karácsonykor, de a hír lesújtóbb része Hontmegye főispánjának, báró Ma j t h é n y i Lászlónak jutott osztályrészül: örökbefogadott fia egyanis, báró M a j t h é n y i (Paczolay) Antal, joghallgató f. hó 24-én fővárosi lakásán, golyóval oltotta ki alig 20 éves ifju életét. A reményteljes ifjut — mint említök — a f. év őszén, királyi helybenhagyással adoptálta s a Paczolay név helyett saját nevével s bárói rangjával ruházta föl s vagyónának egyedüli örökösévé tette Hontmegye főispánja. — s így az ifjunak, ki a Paczolay ágról is gazdag örökséget várhatott, nagyon is fényes jövőre nyíltak kilátásai, s mindezek daczára gyászos véget ért, életének — ugyszólvá hajnalán. A szomorú eset valódi okát még nem sikerült kitudni, de valószínű, hogy a könnyelmű barátok társasága teremté részére az elviselhetlen helyzetet.

— Az újévi gratulációk megváltása céljából általunk kibocsájtott íven a következők fizették le a váltásdíjat: Gyenes József, Levatich Gusztáv, Medveczky Ottó, Dömötör Dániel, Novotny Imre, dr. Klein Jakab, Frank F., Boleman János, Czirik J. 1—1 firtal, össz. 9 firt; ez összeget felerészben — mint előre megígértük — a helyb. óvodások karácsonyfája költségeire és a Stefánia-árvaház javára megosztva, illetékes kezekhez juttatjuk.

— Nekrológ. Gyászos esemény érte megyénk egyik kiterjedett és köztiszteletben álló családját, a B ü t t n e r-esaladot, melynek szerető köréből 70-éves anyjukat f. hó 25-én kiragadta a kéréllhetlen halál. Széleskörű részvét járul a család vesztségéhez, mi is ehhez esatlakozunk a gyászjelentés közlésével, mely így szól: „Büttner Emil köz- és váltóüggyvéd a maga és testvérei: Büttner Géza és neje Ghillanyi Josefine, Büttner Berta férjezett Kósa, Büttner Molly férjezett Márkovich férje és fia Iván, Büttner Lina-Benedek Aladárné és Büttner Julia nevében, a legmélyebb fájdalommal jelenti forrón szeretett édes anyjuk, illetve napa s nagyanya Günthervitz B ü t t n e r J ó z s e f, szül. Dihovszky Anna urnőnek, jószág-kormányzó özvegyének, decemberhó 25-én reggel 6 órakor rövid kínos betegség után, életének hetvenedik évben történt gyászos kimúltát. A boldogult hült tetemei folyó hó 26-án délután 4 órakor fognak az aranyos-maróthi sir-

Tárcza.

Karácsonytól — Szilveszterig.

Csak egy rövidke hét, mi köztük áll! —
Még tegnapon tizennyolczszázados
Öröme gyúlt ki miljó gyertyaszál...
Es ma: sötétnek látjuk a napot!

Csak egy rövidke hét, — s mi változás
Követte Betlehemnek bölcséjét!
Az életunt idő e-nap' sirtás —
S egy évvel im' belé temetkezék.

Csak egy rövidke hét!... S miért rövid?
A felelet fölírva mindenütt:
„Hajunk ószültivel erünk török —
És ah, végezve nincs sok minden ügy!”

Csak egy rövidke perc! — s az új idő
Föltáru! ódon újdonsággal:
Fáradni fog a kar, — s az agyvelőt
Ismét a gond emésztí, míg kihál...

S a „má“-nak bár utódja a „h o l n a p“:
Mégis e röpke perc tünésiben
Az ember izgult szíve boldogabb
U j é v e t h i z s k i v á n ö n k é n t e l e n .

Szalánczy Döme.

Hol a frakk?

— Humoreszk —

a Bars számára írta Várkonyi S. Dezső.*)

Kárfy Tibor, pénzügyminiszteriumi tiszteletbeli díjtalan segéd-fogalmazó-gyakornok ur édes ábrándokba merülve fekszik pamlagán, beburkolva cigarettjének gomolygó füstfellegébe.

Hogy ábrándokba van merülve, azt onnan gondolhatjuk, hogy nem veszi észre azt a bágyadt legyet, mely fölébredve ősi álmából, az ő orrahegyét találta a legalkalmasabb figyelő pontnak, s ott máskál ide s tova háborítlanul, hogy pedig ez ábrándok édesek is, arról a csinosan kipödrött bajusz alatt játszó önfeléd mosoly gyöz meg bennünket.

Nem vádolhat senki bennünket indiskreczióval, ha írói jogunkkal élve bepillantunk eszmévilágába és fölfedezzük, hogy Lápfalvy miniszteri tanácsos bájos leányáról Elviráról fest eléje képeket a bűvös képzelet, kivel a mult hónapban — persze még elseje körül — egy hangver-

senyen megismerkedett, s mamája társaságában a korzón azóta is többször találkozott.

Ah!, minő parthie! Már maga a ezim, egy miniszteri tanácsos vejének lenni fölér egy két emeletes házzal a kecskeméti-utcában, hát még a protekció, ami mellett talán még lehetne is belőle valami, no meg a borzasztó hitelműveletek, amiket méltóságos ipa árnyékában véghez vihetne!

És a kiesike nem közönyös!... De hogy is lehetne, hisz Tibor elismert tekintély, ha hódításról van szó. Ez az egyetlen tudomány, amelylyel előszeretettel foglalkozott és sok törbe került galamboeska beszélhetne róla, hogy mennyire elsajátította azt. A mamát szintén nem volna nehéz megnyerni, mert — amint vette észre — határozott rokonszenve van a fekete bajusz iránt és Elvirát is végtelenül szereti, vele szemben nincs akarata.

Hanem a miniszteri tanácsos! Huh, hogy borsózik a háta, ha rágondol. Arra nem hat az ügyesen kötött nyakkendő-csokor, meg a fekete bajusz! No, de nincs oly erős jég, mit asszonyi akarát meg nem tör, s ő már szinte hallja, mint küzd a mama az ő érdekében, mint érvel méltóságos férjének, hogy: hisz Elvira szereti, meghal, ha máshoz...

E pillanatban kopognak az ajtón.

— Bujj be! — riad föl boszúsággal vegyes félelemmel Tibor, hogy valami megátalkodott hitelező zavarja ismét nyugalomát... hála isten nem. Egy libériás szolga lép be, kezében kis levélkével.

— Kárfy Tibor, miniszteri fogalmazó urat keresem!

— Én vagyok, — szól Tibor, s ez én-ben fönt elősorolt czimeinek összessége mellett benn volt egy miniszteri tanácsos reménybeli vejének, s a bájos Elvira leendő férjének összes büszkesége.

— Lápfalvy miniszteri tanácsosné öméltósága küldi e levelet.

Ha valaki hat nap óta éhez, s a hetedik napon hóféhér, lágy debreczeni cipőn gyönyörűen megpirított libacombot nyújtanak feléje, nem kap oly mohón utána, mint Tibor a levél után.

Lázasan tépte föl a borítékot s átfutá a sorokat: „Elvira leányunknak születésnapja alkalmával tartandó szűkebbkörű estélyünknek szívesen látott vendége leendő. — Lápfalvi Andorné szül. Ligethy Clarisse.”

Négy rövidke sorban mennyi üdv! Im, itt a kules a paradicsom ajtajához, csak még egy-két ügyes fogás

s benn uszik a közepében a boldogságnak. Ha szíve sugallatát követte volna, úgy keblére szoritja a levélhozót és össze-vissza esokolja azt a kiborotvált, egykedvű potát, de a tüzes végével szájába dugott cigarettára még idejekorán emlékeztetett Tibort a veszélyben forgó tekintély megóvására.

Kissé savanyu areczal nyomta „az utósó főrest” Jeán markába s csak mikor az behuzta maga után az ajtót, mikor elhangzottak léptei a folyosón, akkor tört ki korlátlanul öröme, s kezében az üdvhozó levelkét, mint diadalmi jelvényt lobogtatva, körülletté a szobát, diadalmasan dudolva:

„Kis levélke, drága kis levélke,
Oh, mily boldoggá tevél te!...”

De ah!, mi lehetett egyszerre? Merően bámul maga elé, mint mikor Hamlet megpillantja apja szellemét, boldogságtól ragyogó arcza megnyul, a hetyke bajusz lekonyul, megtörve hanyatlak a pamlagra s elhalaványodott ajkai kétségbeesetten susogják:

— A frakk! A frakk!... s mintha minden butor, minden tárgy életet nyerne a szobában, gunyosan hangzik vissza:

— A frakk! A frakk!...

Vége felé járva ugyan a hónap, Tibor barátunk ingó vagyónának nagyobb része s így az átkozott frakk is már egy héttel ezelőtt elvándorolt egy bizonyos helyre, hol jószívű népek hajlandók megszorult fiatal urak ingó-bingó tárgyaira egy pár forintot kölcsönözni, ami, gazdasági szempontból is igen üdvös, mert, míg otthon például por belepne, mely megrongálná a ruhadarabot, itt szépen gondját viselik, s adnak helyette egy darabka papirost, amit profán nyelvek elneveztek „zálogszedulá“-nak, s ami igen kiesike helyen elfér az ember tárczájában. Tibor is jónak látta itt helyezni el a frakkot, s haj! szörnyűség! pénze nincs, hitele kimerítve, az idő rövid s a frakkot jó szóért onnan ki nem adják.

— Iszonyu!... megőrülök... rebegete s izzó fejét tenyerébe hajtva, gondolkodni kezdett...

Hagyjuk őt magára, hadd rendezze eszméit ez égető kérdés fölött, tekintsünk el addig Lápfalvy miniszteri tanácsos ur öméltóságához.

Egy pillantás a szalonba, hol öméltósága kezében a pipaszárral hadonázva, félreesapott házispikával, ráncbaszedve homlokát, jár föl-s-alá, míg neje az ablakban, háttal felé fordulva, a szőlvészál hevétől kipirult areczal néz át a távol budai hegyekre, — meggyőződhetünk

*) „Bukovay Abszenczius” írója a „Borsszem Jankóban.” — Szerk.

kerben örök nyugalomra helyeztetni; a szent mise-áldozatok az aranyos-maróthi templomban f. hó 27-én fognak szolgálatni. Emlékezte legyen megáldva s béke nyugalom borítsa nyughelyét!

— **Adakozás.** Szerkesztőségünkben legutóbb adakoztak: Janson Adolf 1 frtot a Stefánia-árvaház javára, ugyanarra Bellan Adolf 1 frtot és az óvodai karácsonfára is 1 frtot.

— **Szivarozók figyelmébe.** A m. kir. dohányjövődéki közp. igazgatóság közhírré teszi, hogy f. évi Decz. 23-tól kezdve az El-Aquila do Oro nevű havannai szivargyárból származó valódi Havanna-szivarok 500 drbnyi dobozokban 12 frt 10 kr-és 20 drbnyi kötegekben 50 kr-ért fognak áruba bocsajtatni.

— **Póstaügyünk a megyén.** A közp. bizottság f. hó 18-án egyhangulag elfogadta azon indítványt, hogy a közlek kormány kerestessék meg az iránt, miszerint a Nánától — Lévára közlekedő postajáratok úgy rendeztessenek be, hogy pl. a napi lapok aznapon olvashatók legyenek, s evégből a gyorsvonattal d. e. 10 órakor Nánára érkező hírlapok azonnal indíttassanak el a lévai postához, hogy ide d. u. 3—4 óra tájban, minden nagyobb nehézség nélkül megérkezessenek. Továbbá az annyiszor panaszolt Verebély-lévai postakocsi ügyében is fölterjesztést határozott a megye-bizottság, hogy az eddig eséklyt ténylegesen bizonyult egylovas cariol helyett kétlovas cariol használatát rendelje el a miniszter. — (A verebélyi egylovas cariol megnagyobbítása főszórással — mint halljuk, már elrendeltetett; lesz hát egy nagy kocsi — egy lóra; s így a megnagyobbított új kocsi az egy ló majd csak elhúzza, de kérdés, hogy a ráhelyezett szállítmányt miféle erő fogja vontatni? — Valószínűleg az az egyetlen ló huzni fogja a kocsi, a rajta levő terhet pedig tolni fogja a kocsis; ez lesz ám csak eredeti karaván!) — Nem válik tehát fölöslegessé a megyebizottságnak ez ügyben elhatározott lépése.

— **Halálozás.** Szulovszky Kálmán fegyverneki (Hontm.) földbirtokos f. hó 26-án, élete delén jobblétre szenderült.

— **Új póstahivatal** lépett életbe megyénk B a j k a községében f. hó 26-án, melynek kézbesítési körébe egyedül a most Nagy-Endrédhez tartozott Bajka község lett beosztva.

— **A Magyar-tót testvériség** című egyesület által kiadott jelképre vonatkozólag, a nevezett egyesület egyik buzgó megteremtője, Th ur á n s z k y Nándor szent-benedeki körjegyző ur egy érzékenyen írt sorokat küldött be hozzánk, amiatt, hogy véleménye szerint a Bars megyei Hírlap f. évi nov. 25-ik számának „különfélék” rovatában a Magyar-tót testvériség eszméje megámatatott: s annak jogosultsága kétségbevonatott volna. E sérelmesnek vélt hírlapi közleménnyel szemben utaljuk Thuránszky urat saját öntudatára, melyet épen e kérdésben látunk hazafiságának tetőpontján; legyen nyugodt magyarosító ténykedések jogos és hazafias voltáról s ne indígnálódjék apróbb gáncsolások miatt. Mi szeretjük azt hinni, hogy t. laptársunk ama bizonyos megjegyzést nem rosszakaratból írta, s talán nem is úgy akarta értetni, amint az Thuránszky urra magára, vagy a magyar-tót testvériség eszméjére nézve aprehenzív

értelemben volna magyarázható. Nyugodjék meg tehát Thuránszky ur abban, ha mi akérdéses ügyet — beküldött terjedelmes cikke helyett, jobbnak láttuk így, pár békéltető szöveget elmagasztalni.

— **A Stefánia árvaházat** főtartó Léva i n ö e g y l e t tegnap tartott választmányi ülésén elhatározta: hogy a jövő év folyamán 10-árvát vesz föl ápolás végett, s — mint értesülünk —: jövendelmei gyarapítása végett, a farsang folyamán táncszüvegrendez. — Megvagyunk győződve, hogy az árvák javára rendezendő bál fényesen fog sikerülni.

— **Legújabb.** Épen lapunk zártakor vesszük a következő érdekes sürgönyt I p o l y s á g h r ó l: „Hont-megye ma tartott tisztújítási közülésén a tisztviselők következő eredményvel választottak meg: Alispán: Pongrácz Lajos, főjegyző: Lesztyánszky Sándor, árvaszéki elnök: Zmeskall Kálmán, első aljegyző: Bolgár Endre, második aljegyző: Forster Frigyes, első árvaszéki ülnök: Tóth Lajos, második árvaszéki ülnök: Paczolay Gyula, tisztügyi: Luka Pál, árvaszéki jegyző: Totovics Kálmán; pénztárnok: Borbélyi Pál; ellenőr: Heldt Ignác; főszámvevő: Huszár Lajos; alszámvevő: Vajda Pál; ipolyi járás szolgabírája: Horváth Béla, segéd-szolgabíró: Ollik Mihály; nagyesztergomi szolgabíró: Hodossy Imre, segéd-szolgabíró: Draskóczy Gábor; szalkai járásban szolgabíró: Nigrovich Bertalan, segéd: ifj. Marek Károly; báthi járásban szolgabíró: Udvardy Zsigmond, segéd: Baross István; korponai járásban szolgabíró: Czibulya László, segéd: Nedeczky Árpád; főorvos: Bakó János; járási orvosok: Jelsik Lajos, Dukesz Mór, Rosenfeld Zsigmond, Krizs Imre.”

— **Rövid hírek.** — **Időjárás:** a jövő hétre általában csendes, közép-derült s éjjel többnyire fagyos időt várhatni. — **A zsidó-keresztény házasságról** törvényjavaslat január közepén kerül a főrendelbáz elé újabban, s — mint a lapok híreltik — a javaslat elfogadása most valószínűnek tekinthető. — **Az újév kezdetével** két tónemzetiségi lapnak megszüntét rebesgeti a Národnie Noviny. — **A legújabb találmány** jelenleg Molnár Péter lovasutja-ló nélkül; a vasutat egy, két ember által kezelhető gép (egyszerre 3 kocsi) vontatja, ha életbe léptetni sikerül. — **A Nemzeti kaszinó** (Budapest) f. évi kiadásából érdekesebb tételek a következők: szolgaszemélyzetre 12,325 frt, hírlapok- és folyóiratokra 2811 frt, iparosok munkabérére 12,351 frt, kártyák vételére 3728 frt, nemzeti- és népszínházi bérlésre 8125 frt, jótékony czélokra 4000 frt. — **A nyitram. gazd. egyesület** elhatározta, hogy az orsz. kiállításon az egész Nyitramegyét egy egész csoportban külön föl-tüntetve akar résztvenni. — **A névmagyarosítások** száma a f. év első felében 441-re ugrott; ezek közül róm. kath. 163, görög-kath. 7, gör.-keleti 1, ágostai 26, helvét 7 és izraelita 247. — **A besztercebányai püspök** az ötvösmű kiállításon 200-nál több műdarabbal fog résztvenni. A kiállításhoz eddig több helyről beérkezett tárgyak 400,000 frt erejéig biztosítottak. — **Jó-**

kai — a bécsi burgszínház igazgatójának fölszólítására az „Aranyember” című regényét dramatisálni fogja; az új drámát a burgszínházon kívül a magyar nemzeti-színházban is elő fogják adni. — **A honvédelmi miniszter,** ifj. Ráday Gedeon gróf f. hó. 26-án Bécsben elhunyt 44-éves korában. Ő az egyedüli miniszterünk volt, ki jogokat nem adott föl, sőt inkább szerzett, s így halála élénk veszteség honvédelmünkre. — **Simor primás** karácsonyi ajándékol egyház-megyéje szegényebb papjai közt a plebánusoknak 6000 s a káplánoknak 5000 frtot osztott szét

Apróság. Lehetetlen követelés. „Mama, Béla mindig kitar engem az ágyból!” — „Kitar?, hát nem éri be az ágy felével?” — „De igen — csak hogy középen veszi ki a maga felét, és azt mondja, hogy feküdjem az ágy két szélén.”

A Budapesti Hírlap mai számunkban is közzétett hirdetésére, illetve előfiz. fölhívására fölhívjuk közönségünk becses figyelmét s ajánljuk pártolásra e derék és független napilapot, mely rövid élettartama alatt is közölszerest vívott ki magának hírlap-irodalmunkban.

Irodalom és művészet.

A jó könyvek című népies vállalat számára — a Révai-testvérek által hirdetett s a pálinka káros hatását föltüntetve pályázatra beérkezett, száznál több mű közül, a jutalmat (250 frank aranyban) a bírálók egyhangulag a 10-ik számúnak, melynek címe „Babos uram betegsége” (jellegje: Minden szenvedély súlyos betegség. Sand George) ítélték oda, mint a mely mű a kitűzött czélnak pályatársai közt legjobban megfelel. A jelölt levélke fölbontván, a mű szerzőjéről Sikor Margit neve tűnt ki. Együttal kijelentik a pályabírák, hogy a beküldött dolgozatok közt több jeles elbeszélés is akadt, melyek közül különösen fölemelendő a 36. számú „Krizsán Dinitru”, mely kiváló irodalmi becses bir, tárgyánál fogva azonban a pályázat czéljától távolabb esik. A „Még egy kortyot Józsi lelke” című elbeszélés, úgy tárgyánál, mint alakjánál fogva jobban beillik a „Jó könyvek” keretébe, s így a szokásos díjazás mellett — némi módosítással, mely a műnek csak javára válnék — kiadásra érdemes. Dícsőretreméltők még: a 14. „Vadák”, a 11. „Csóka Péter”, melynek azonban nyelve több helyt kifogás alá esik, és a 16. „A pokol torkában.” A pályamunkák — jelegés levélkékkel együtt, a szerzőség igazolása mellett — Révai Testvérek kiadó uraknál (Budapest, váci utca) visszavehetőek. Az 1884. jun. hó 30-ik napjáig át nem vett pályaművekre nézve a kiadói hivatal felelősséget nem vállal magára. Kelt Budapesten, 1883. december 22. Györy Vilmos. Komócsi József. Mikszáth Kálmán.

Nyilttér.*)

1.000,000 doboznál több

fogyasztatik el évenként a Brandt R. gyógyszerész svájci labdacsaiból, s azt mindenki beláthatja különös bizonyítás nélkül is, hogy emyi csakugyan nem fogyna el, ha tényleg nem tenné azt a szolgálatot a szenvedő emberiségnek, amire ajánlatnak, t. i. biztos és kellemes gyógyszerül a gyomor-, bél-, máj- és epehajokban. Egy doboz svájci labdacsa 70 kron lehet venni a gyógyszerárakban.

*) E rovat tartalmáért nem felelős a Szerk.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Holló Sandor.**

hogy itt fontos családi ügyek tárgyaltnak. Ime, hogy rázza fejét öméltósága:

— De mikor mondom, nem kellett volna meghívnod azt a haszontalan léha frátert, akinek soha sincs rendben a szénája.

(Aha! Itt alkalmasint a mi Tibor barátunkról van szó.)

— Gondolj csak vissza saját ifjuságodra — hangzik vissza a replika az ablakból. Utóvégre fiatalság — könnyelműség.

— De én nem akarom, hogy alkalom adassék egy léhítőnek, — akinek minden tudománya abban áll, hogy szépen tud nyakkendőjére eszkört kötni, — az én leányom fejét elesavarni.

— Ki beszél itt arról? De végre is nem zárhatjuk el Elvirát, hadd tudja ismerni a férfiakat, csak kell valakit —

— Ott van Rényi báró, tehetséges, derék fiatal ember.

— Oly rut vörös bajusza van!

— Ott van Imreffy titkár —

— Kiállhatatlan szöglötes modoru —

— Egy szó — mint száz, nekem sehogysem tetszik a dolog.

— Azt előbb kellett volna mondanod.

— Igen, de nem kértél tőlem tanácsot.

— Mit?, — csattant föl a tanácsosné — azt hiszem, amit leányom érdekében én jónak találok, ott intézkedhetem.

— No-no!, — huzta be a vitorlát a megszeppent tanácsos, csak aztán szomorú vége ne legyen a dolognak.

— Az az én gondom, — volt a büszke válasz.

Óh, ha tudták volna, minő vége lesz!...

Visszatérve Tibor barátunkhoz, kit a frakk-kérdés legégetőbb pontján gondolatokba merülve hagyunk el, őt ismét diadalmas arccal találjuk garderobe-ján előtt. — Igen, ugy lesz... Egy mellény, — szalonkabát, — nadrág, — no, még ezt az überziehert!... Egy, kettő, három, négy darab. Megvan, ezért még nemesak a frakk kerül ki, de még fölösleget is kapok...

Nem hiába egyik kerék ő az állami pénzügy hatalmas gépezetében, de nem is volt olyan finanziaális kérdés, amit ő dícsőregeesen meg ne fejtett volna. — Bizony büszke lehetne a pénzügyminiszter, hogy ilyen kapacitások működnek mellette! (Ezt mind magában gondolta Tibor.) Ez alatt a most említett és az asztalra sorjába kirakott ruhadarabok megfoghatatlan módon

átalakultak Tibor műértő kezelése alatt egy újságpapirba göngyölt rejtélyes csomagga.

— Így ni! Egy óra mulva sötét lesz, s én magam, téli kabátom alatt, elviszem Salamonnékhöz, ott fölveszem a frakkot és aztán... — Tibor ismét ábrándozni kezdett, hogy mi lesz „aztán.”

Ábrándjai közben eljött a ködös novemberi este. Oly sűrű köd borult a néptelen utcákra, hogy darabokra vagdálva tányéron lehetett volna fölhordani, hab-torta gyanánt. A gázlámpák iltógették halványpiros nyelvüket, jobb ügyhöz méltó buzgalommal folytatva a harezót a sűrű köddel. Nagyot lobbant egyszer egy ily gázlámpavilága, s halvány fényt vet egy épen alatta állig begombolt téli kabátban elsurranó alakra, kinek hóna alatt a Tibornál látott csomaghoz szörnyen hasonló valami volt. Az alak egyenesen a zálogház felé tartott, s egy fölösleges körültekintés után — hisz az ember ugy sem látott tovább az orrahegyénél — eltűnik a kapu alatt. Csak benn a szobában ismerünk rá Tibor barátunkra, kit Salamon — műértő pillantást vetve a hozott csomagra — régi ismerősként üdvözöl. Tibor nem kevésbé bizalmas módon viszonzozza az üdvözlést, s egyenesen előadja az okot, amely idehozta.

A csomag szétbontatik s minden egyes darabja beható tanulmány tárgyává tétetvén, a frakk kiutalványoztatik, sőt Tibor nagy meglepődésére még 4 frt fölösleg is kikerül a pénztárból.

Az ifjú Salamon, a nemes üzlet nagyreményű gyakornoka s leendő örököse fűgén szalad a raktárba, Tibor egy sötét sarokba vonul s a jó kundschaft iránti figyelemből nyargalva járó Salamontól átveszi a frakkot, fölölti, reá a téli kabátot, megigazítja egy esetleg ott „vesztelő” tükörben nyakkendőjét s boldogan vonul ki a mellékajtón, s — ezer hála a fölöslegért Salamonnak — büszkén elkialtja:

— Fiakkker!

A flakker ott terem, Tibor megnevezi az utazást s a hintó elrobog.

Tíz perc alatt ezélnál vannak, s Tibor dobogó szívvel siet föl a fényesen kivilágított lépcsőn; az előszobában délutáni látogatója, a levélhozó rohan feléje, elveszi téli kabátját, kalapját s a ruhatárrá alakított mellékszobában tűnik el vele. Tibor a terem felé indul, honnan élénk társalgás hangjai hallatszanak, s az ajtó előtt ácsorgó lakájának megmondja nevét: Kárfy Tibor!

— Rákfi Tibor! — kiált harsányan a terembe, föltárva a szárnyasajtót a szolgál.

— Ossztoba számárr! — morogja Tibor, s egy

kissé elpirulva bár, de fölemelt fövel, büszkén, mint csatába induló hadvezér lép be a terembe, nem véve észre, hogy a titulusért bosszusan utána tekintő lakájnak mint szalad egyszerre a szája — két füléig s gyorsan behuzva az ajtót, mint vágja hanyatt magát ott künn, kaczagva a megszakadásig.

Mind ezt — mondom — nem vette észre Tibor, s keelesen hajlongott a társaság felé s egyenesen a feléje jövő tanácsosnéhoz tartott egy kezesökkel kifejezendő halálját a meghívásért. Onnan a zongorához tartott, melynek billentyűivel Elvira esőkolni való ujjai kaczerkordtak, kit néhány viruló barátné környezett.

Egyszerre az egész társaság figyelmé feléje fordult, a hölgyek zsebkeendőiket szájukhoz emelgeték, s a legyezőikkel Tibor hátára mutogattak; a leánykák előtt is, kinek körében összes szeretetreméltóságát összedelve, forgolódtott, valami furcsának tűnhetett föl, mert elpirulva, megavarodva fordultak el tőle, láthatólag fékezve a kaczagási hajlamot.

A miniszteri tanácsos ur is, figyelmessé tétetvén, a legyezők irányában Tibor felé tekint, s meg nem állhatja, hogy nejeire egy félíg bosszus, félíg kárörvendő pillantást ne vessen, mintha mondana:

— Ugy-e, mit mondtam!... Azzal Tibor felé tart, ki már kezdte magát kényelmetlenül érezni, sejtve, hogy ez a sutogás, félíg elfojtott kaczagok neki szólnak. A tanácsos ur félreintti, de ugy, hogy a társaság mit sem vettett a jelenetből, s levéve Tibor hátáról egy gombostűvel odatűzött papirszeletet, e szavakkal adja azt kezébe:

— Fiatal barátom, sajnálom, ma itt nem tánczolkunk kottilliónt.

Igy nézhetett ki a bibliai Lóth felesége, mikor visszatekintve az égő Szodomára — sőbálványnyá meredt, mint Tibor, mikor rápillantott a kezébe nyomott papírra. Egy pillantás a huszonhárom színbe játszó, kárvalott, kétségbeesett arcra s az egész társaság, kezdve a tanácsos ur dörgő basszusától — a leánykák trillázó, csengő hangjág, minden etikette ellenére hangos kaczagban tört ki.

A czédulán, mely Tibor frakkjának hátát dekorálta, s mely már az ajtónállónak nevetési görcsöket okozott, (óh! verjen meg feledékenységedért a hatalmas Jehova, te szeles Számi kölyök!) ékes öreg be-tükkel ez állott:

„1009. Oppenheimer Salamon 10,000 frtos óvadékkal ellátott zálogkölc s ű n - i n t é z e t e .“

ELŐFIZETÉSI FÖLHÍVÁS

„ÁRLEJTÉSI KÖZLÖNY”
X. évfolyamára.

Egyedüli s legrégibb, tehát különösen a külföldön is a legelterjedtebb közlönye az összes magyarországi és a honi vállalkozókat érdeklő ausztriai, horvátországi, boszniai s külföldi árlejtéseknek, a melyek mindennemű műszaki munkákra, építésekre, kész áru- és mindenféle munkaszállításokra (minden szakmájú gyáros, ipáros, kereskedő pályázatával) adás-vételekre, bérletekre stb. vonatkoznak s hivatalos és magán, de mindig első forrásokból merítettnek.

Kizárólagos közlönye az összes hivatalos árlejtési kiírásoknak, amelyek e szaklapban a legkimerítőbben közöltetnek s melyek mellett ezenfölül az előfizető gyors és pontos információkat is kap kívánatra a szerkesztőségétől.

E szaklap minden számottevő műszaki irodában, gyárban, ipartelepen és műhelyben nélkülözhetetlen s mindennemű hirdetésekre nézve éppen elterjedtségénél fogva a legjobban ajánlható.

Előfizetési ár:

1 évre 6.— frt.
Félévre 3.— ”
Negyedévre 2.— ”

Előfizetési pénzek és megrendelések intézendők az

316. 12-2 „Árlejtési Közlöny”
kiadóhivatalába, Budapesten, Bálvány-utca 3.

KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI
kiállítás!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására jut-tatni, hogy a közelgő karácsonyi és újévi ünnepekre, aján-dékra igen alkalmas, szebbnél-szebb

költői diszművek, imakönyvek, ifjusági iratok, képes könyvek, albumok, emlékkönyvek, díszes tentatartók, jegyzőkönyvek, dísz-levelepapírok, íróasztali fölszereivények, naptárak és

olajnyomatu képek

nálam nagy választékban, igen jutányos árban kaphatók, Számos látogatásért esd

tisztelettel
BESZEDITS SÁNDOR könyvkereskedése
Léván.

317. 2-2.

B U D A P E S T I H I R L A P

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep utáni napokon is.

szerkesztő és kiadótulajdonosok:

CSUKÁSSI JÓZSEF és RÁKOSI JENŐ.

Előfizetési ára:

Egész évre 14 frt. Félévre 7 frt. Negyedévre 3 frt. 50 kr. Egy óra 1 frt. 20 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
IV. ker. kalap-utca 16. sz.

A „Budapesti Hirlap” nem pártlap.

Pártja — olvasóinak kiterjedt köre. Szolgálatokat nem kíván se kormánynak, se jobb, se balpártnak tenni, csupán a közönségnek és, ami ugyanaz, az országnak.

Miből állanak ezek a szolgálatok?

Első sorban abból, hogy mindenről, ami az országon belül, vagy kívül, akár politikai, akár társadalmi, akár művészi, akár tudományos téren fölmerül: hiven, pontosan, gyorsan, röviden, de mégis kimerítően és részreahlás nélkül értesítse közönségét.

E tekintetben egy hazai lap sem mulja fölül a „BUDAPESTI HIRLAP”-ot. Vannak nagyobb és drágább lapok, melyek terjedelmesebben tudósítanak, de nincs, mely pontosabban és pártatlanabban adná értesítéseit.

A „BUDAPESTI HIRLAP” olvasó közönségén és írón kívül nincsen senkinek e kerek földön felelőszége, se osztálynak, se pártnak, se kormánynak, se nyilvános vagy magán társaságnak: a „BUDAPESTI HIRLAP” a legfüggetlenebb lap Magyarországon fővárosában, a hol az egyik lap a pénzügyvilágnak, a másik egy-egy hatalmas vasútnak s más ily vállalatoknak, a harmadik a kormánynak, a negyedik a zsidóknak, az ötödik egy-egy felekezettnek, a hatodik a szabadkőműveseknek, a hetedik nyolczadik egy-egy pártnak a jármát viseli.

A „BUDAPESTI HIRLAP”-nak csak egy hatalmasság parancsol, az diktálja vezérezkkeit, az szabja meg magatartását s e hatalmasság: a nagy közönség és az ország azonos érdeke.

Ennek tesz szolgálatot, a ki a „BUDAPESTI HIRLAP”-ot pártolja.

Nekünk nincs kitől féljünk, nincs kitől reméljünk, kivéve olvasó-közönségünket, amely itől szavaink és cselekedeteink fölött.

A „Budapesti Hirlap” rendes tartalma a következő:

- I. Politikai és társadalmi vezérezkikkek.
- II. Tudományos, ismeretterjesztő és mulattató tárczák, mindennap rendszeren kettő.
- III. Apró politikai hírek, a fővárosi ügyek, az egyesületek, a művészetek rovata.
- IV. A fontosabb események bővebb leírása külön cikkekben.
- V. Távirati tudósítások.

VI. Napi események rovata.

VII. Közgazdaság.

Ezenkívül a mellékleten rendszeren egy-egy vezérezkik a társadalom valamely osztályának érdekeiről, országgyűlési tudósítások, tárcza, törvényszék, vidéki hírvonat, önálló ismeretterjesztő, szórakoztató cikkek, tudósítások a divatról, hasznos tudnivalókról és állandóan egy-egy regény.

Január elsején megkezdjük gr. Teleki Sándortól: A vén dáde című rendkívül érdekes cigány-regényt.

A „BUDAPESTI HIRLAP” rendes írói:

CSUKÁSSY JÓZSEF szerkesztő, b. KAAS IVOR, gr. TELEKI SÁNDOR ezredes, RÁKOSI JENŐ, BALOGH PÁL, BENEDEK ELEK, BERÉNYI LÁSZLÓ, KACZLIANY GÉZA, RÁKOSI VIKTOR, SZOKOLAY KORNÉL, dr. VOLF VILMOS.

Rendkívül alkalmakkor lapunk rendes terjedelme, amely 12 oldalnyi, hol egy fél, hol egy egész ívvel kibővíti. Nagyobb ünnepekre ünnepi számokat adunk ki a földolgozott hírlapi napi anyag mellett becses és érdekes tartalommal.

Kiváló események színhelyére külön tudósítókat küldünk, akik ügyességök és megbízhatóságuk által egyaránt felelőszéget és a szerkesztőséget.

Bécsben, Berlinben, Párisban, Londonban rendes tudósítóink vannak, akik közvetlen benyomásai alapján adnak hírt arról, mi e világvárosok lakóit foglalkoztatja.

A BUDAPESTI HIRLAP a legolcsóbb politikai, szépirodalmi, társadalmi és gazdasági napilap

Előfizetési ára: Félévre 7 frt. — Évnegyedre 3 frt. 50 krajczár. — Egy óra 1 frt. 20 kr.

Az előfizetés legegyszerűbben postautalvánnyal teljesíthető e czímen:

„BUDAPESTI HIRLAP” Budapest, kalap-utca 16. szám alatt.

Tisztelettel ajánljuk a „BUDAPESTI HIRLAP”-ot első és rendíthetetlen hirdetőjét a magyar nemzeti állam érdekeinek, a t. magyar közönség felelőszéget felelőszébe.

Csukássi József s Rákosi Jenő,
a „Budapesti Hirlap” kiadó-tulajdonosai.

318. 3-3.

— Mutatványszámokkal szívesen szolgál a kiadóhivatal. —

„MAGYAR IFJUSÁG”

A legolcsóbb és legtartalmasabb folyóirat

a serdülő ifjuság számára.

Derült, válto- elbeszélések, regék, mesék, adomák, zatos, szóra- érdekesen írt tudományos cikkek, koztató tartal- ismertetések, leírások, költemények, lom talányok, rejtvények, föladványok.

Szép képek.

Minden szám számos képpel lesz díszítve, negyedévenként műbecsi jutalomképet adunk.

Munkatársaink Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Gyóry Vilmos, Tórs Kálmán, Csiky sorában hazánk Gergely, Dr. Agai Adolf, Bartók legjelesebb íróit Lajos, Berecz Antal, Hermann Ottó, Mayer Miksa, Nogall Janka, Szépfaludi F., Tóth József, Tóth Kálmán.

A Magyar Ifjuság kéthetenként 2—2½ ivnyi füzetekben, számos képpel, díszes borítékban, finom papíron fog megjelenni.

Előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt.

A Magyar Ifjuság a legszebb karácsonyi és újévi ajándék mindkét nembeli ifjuság számára.

Mutatványszámot kívánatra ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal: Révai Testvérek kiadóhivatala Budapesten, IV. vácozi-utca 11. sz.

BUDAPEST RÉVAI-TESTVÉREK KIADÁSA.

Minden családban nélkülözhetetlen!

Legszebb és legolcsóbb karácsonyi és újévi ajándék!

Egy rendkívüli díszes vaskos kötet (700 oldal) ára füzve 4 frt 80 kr.

Stylszerű és dus aranyozású diszkótesben ára 6 frt, aranymetszésű kötetben 6 frt 50 kr, borítékkal és tokkal.

A könyvszekrény és szalonnasztal legszebb dísz.

Nélkülözhetetlen kézikönyv a serdülő ifjuságnak épúgy, mint a meglett embereknek.

319.

Negyedik Regényvilág Negyedik évfolyam.

Képes szépirodalmi lapok a művelt közönség számára. Visszapillantva a „Regényvilág” háromévi pályafutására — úgy hisszük meglepéssel és a teljesített kötelesség tudatában utalhatunk ama számos jeles elbeszélő műre, melyek lapunk hasábjain napvilágot láttak.

Eredeti íróink közül Jókai Mór, Abonyi Lajos, Tolnai Lajos, Mikszáth Kálmán, P. Sztáray Károly, ifj. Ábrányi Kornél, Vék. Lajos, és kedvelt nőirünk közül Beniczky-Bajza Lenke és F.-né Gyujtó Izabella látták el rendszeren újabb regényekkel lapunkat, míg a külföldi szépirodalom jeles termékei közül Daudet Alfonz, Claretie Gyula, Gréville Henry, Ebers György, Mariett E., Halévy és Mark Twain legkiválóbb és legújabb műveit közöltük.

Nemzeti szépirodalmunk előlézésének érdekében kérjük a t. közönséget lapunk pártolására és támogatására, annál is inkább, mivel nem riadunk vissza a legnagyobb áldozatoktól sem, hogy lapunkat a közönség bizalmára méltóvá tegyük.

A IV. évt. következő nagy regényekkel indult meg: Jókai Mór „A Cigánybáró” című reg. Beniczky-Bajza Lenke „Az ERDEI LAK” című társad. regénye. Azonkívül közöljük a szellemes francia író Robida „A huszadik század regénye” című satyr. művét. A „Regényvilág” megjelenik hetenkénti füzetekben 2—3 ivnyi tartalommal.

Előfizetési díj: Egész évre 7 frt. 80 kr., félévre 3 frt 90 kr., negyedévre 1 frt 95 kr.

Minden egyes füzet ára csak 15 kr.